

Januar 2013

Etik og kontrakt

Anbefalinger og regler for efterskolekontrakter

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	
1.1. Hvad er Efterskolen?	5
1.2. Lovgivning	5
1.2.1. En fri skole	
1.2.2. En fri kostskole	
1.3. Skolekontrakt	7
1.3.1. Indgåelse og fortolkning af skolekontrakten	
1.3.2. Ordensregler	
1.3.3. Underskrifter	
1.4. Formålet med Etik og Kontrakt	10
2. Optagelse	
2.1. Åben for alle	12
2.2. Indmeldelsesgebyr og depositum	13
2.2.1. Indmeldelsesgebyr	
2.2.2. Depositum	
2.3. Venteliste	14
2.4. Framelding inden skolestart	14
2.5. Udeblivelse	14
3. Elevbetaling (skolepenge)	
3.1. Alt inklusiv	16
3.2. Størelse	16
3.2.1. Elevstøtte	
3.2.2. Individuel supplerende støtte	
3.3. Betalingsforsikring	18
3.4. Betalingsterminer	18
3.5. Elever over 18 år	18
3.5.1. Kontanthjælpsmodtagere	
3.5.2. Andre	
4. Afbrydelse af ophold	
4.1. Indledning	20
4.2. Afbrydelsesgebyr	21
4.3. Udmeldelse (elev/forældre ønsker at afbryde skoleopholdet)	21
4.4. Bortvisning (skolen tager initiativet)	23
4.4.1. Overtrædelse af vilkår og betingelser	
4.4.2. Kriminelle handlinger	

Denne udgave af Etik og kontrakt er bearbejdet af specialkonsulent Christian Petersen.
I forhold til den tidligere udgave fra september 2008 er en række afsnit ændret væsentligt.

Udgivet af Efterskoleforeningen, januar 2013.

4.4.3. Manglende betaling	
4.4.4. Manglende motivation, engagement m.v.	
4.4.5. Samarbejdsproblemer mellem skole og forældre	
4.4.6. Aflæggelse af afgangsprøve	
4.4.7. Begrundelse og klageadgang	
4.5. Midlertidig afbrydelse af opholdet	29
4.5.1. Ferie	
4.5.2. Sygdom	
4.5.3. Familiebegivenheder	
4.5.4. Disciplinær hjemsendelse ("en tænker")	
4.6. Tavshedspligt og injurier	31
4.6.1. Tavshedspligt	
4.6.2. Injurier	
5. Ansøgningen og den skriftlige kontrakt	
5.1. Generelt	33
5.2. Betaling	33
5.3. Ansøgningsblanket	33
5.4. Erstatning for forvoldte skader og forsikringsforhold	34
Bilag	
Bilag 1	
ANSØGNING om optagelse på xx Efterskole (eks. på skema)	36
REGLER OG VILKÅR	37
Bilag 2	
KONTRAKT for efterskoleophold på X Efterskole	40
REGLER OG VILKÅR	41
God efterskoleskik	Inderside af omslag

1. Indledning

1.1. Hvad er Efterskolen?

Efterskolen er en unik dansk skoleform, hvor unge mellem 14 og 18 år kan tage et eller flere af de sidste år af skoleforløbet. Efterskolerne tager sig af både de unges faglige og personlige udvikling og ruster dem til fremtidige uddannelses- og karrierevalg.

1.2. Lovgivning

Oprettelse og drift af en efterskole er reguleret af lovgivningen, hvor det centrale regelgrundlag er lov om folkehøjskoler, efterskoler, og frie fagskoler (frie kostskoler), også kaldet "Efterskoleloven", samt bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, og frie fagskoler (frie kostskoler), kaldet "Tilskuds bekendtgørelsen" og bekendtgørelse om statslig elevstøtte til elever på efterskoler, kaldet "Elevstøtte bekendtgørelsen".

1.2.1. En fri skole

En efterskole er en fri skole.

Det betyder bl.a., at skolerne er meget forskellige. Nogle efterskoler har fokus på særlige undervisningstilbud, som for eksempel musik eller idræt. Dette kan afspejle sig i en særlig fagsammensætning på skolen. Disse undervisningsområder må dog aldrig fylde så meget, at de bliver på bekostning af det almene. Andre har et samlet særligt tilbud til elever med behov for specialpædagogisk støtte, f.eks. ordblinde eller elever med generelle indlæringsvanskeligheder. Nogle efterskoler har desuden et veldefineret ståsted, typisk med afsæt i kirkelige eller Grundtvig-Koldske værdier.

Lovgivningen fastlægger, at efterskoler, som er godkendt til tilskud, skal tilbyde undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Undervisningen på efterskoler skal have en bred almen karakter. Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag.

Efterskoler skal tilbyde kurserne med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning samt deres almene opdragelse og uddannelse. Optager en efterskole elever, der er undervisningspligtige i henhold til folkeskoleloven, skal skolerne tilbyde disse elever en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

En fri skole har en række friheder til selv at tilrettelægge undervisningen på skolen, så længe undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen skal altså som minimum kunne leve op til de slutmål, der er sat for undervisningen i folkeskolen. Men præcis hvordan, skolen når frem til dette mål, er altså i vid udstrækning op til skolen selv. Så selvom der skal gives undervisning i de samme fagområder som i folkeskolen (dog med undtagelse af kristendomskundskab), er der ikke noget i vejen for, at undervisningen i nogle fag f.eks. samles i nogle uger i løbet af året, eller at undervisningen i øvrigt deles på en anden måde end fagene i folkeskolen. Der er heller ikke for efterskoler krav om, at der skal gives undervisning i et bestemt antal timer i de enkelte fag.

Skolen kan ligeledes tilbyde undervisningen som 10. *årgang*, hvilket betyder, at skolen ikke er forpligtet til at undervise i de fag, som er obligatoriske i folkeskolens 10. *klasse*.

Skolen har pligt til på sin hjemmeside at orientere elever og forældre om skolens undervisning og øvrige tilbud og om skolens værdigrundlag, og elever og forældre bør forud for indmeldelse på skolen orientere sig om skolens fagområder, værdigrundlag og planlægning af undervisningen for at sikre sig, at dette stemmer overens med forventningerne. Er forældre eller elever utilfredse med tilrettelæggelsen af undervisningen på en efterskole, må de tage det op med skolens ledelse.

1.2.2. En fri kostskole

En efterskole er - ud over at være en fri skole - også en fri kostskole. Det betyder bl.a., at både undervisning og samvær vægtes højt, og at eleverne også møder lærerne i samværsdelen. I lovgivningen er der angivet nogle minimumsregler for både omfanget af undervisningen og for placeringen af undervisningen og det pædagogisk tilrettelagte samvær hen over ugen.

Ligeledes skal eleverne have adgang til at opholde sig på skolen hele ugen, undtaget ved egentlige kursusafbrydelser (typisk efterårs-, jule- og evt. vinterferie). Skolen kan således ikke forlange, at elever skal tage hjem i f.eks. weekender, heller ikke forlængede weekender, medmindre der er tale om en reel kursusafbrydelse.

Lovgivningen indeholder også regler om prøver, tilskud, skolens vedtægter, hjemmeside, årsplaner, indholdsplaner og evalueringer, ligesom der er regler for beregning af den statslige elevstøtte til nedsættelse af egenbetalingen.

1.3. Skolekontrakt

Vilkår for optagelse, ophold, afbrydelse og betaling i forbindelse med et efterskoleophold er kun i meget begrænset omfang reguleret i efterskolelovgivningen. Der er ikke en specifik lov eller specifikke regler, der tager sigte på at regulere de juridiske og økonomiske forhold mellem efterskoler og forældre, for så vidt angår de kontraktretslige vilkår for elevers efterskoleophold. Det er i stedet dansk rets generelle love og regler, der gælder.

Aftaleindgåelsen mellem efterskolen og forældrene er omfattet af aftaleloven. Dette medfører bl.a., at der er frihed til at aftale de vilkår, som parterne kan blive enige om, og at indgåede aftaler er bindende. Ligeledes regulerer loven muligheden for at ændre eller tilsidesætte indgåede aftaler.

Et efterskoleophold kan juridisk set anskues som en aftale mellem skolen og forældrene om, at skolen stiller et efterskoleophold til rådighed for eleven, og forældrene "leverer" eleven til opholdet samt den aftalte betaling.

Aftalen mellem forældrene og skolen vil næsten altid være udformet af skolen. I princippet er der ikke skriftlighedskrav ved indgåelse af aftaler i Danmark, men aftalen om vilkårene for efterskoleopholdet kan være præciseret skriftligt i forbindelse med ansøgningen og bør naturligvis være aftalt skriftligt i kontrakten. Dette materiale kan samlet kaldes for skolekontrakten.

Den fraværende lovgivningsmæssige beskyttelse af elever og forældre i kontraktmæssig henseende skærper behovet for, at skolerne udarbejder afbalancerede skolekontrakter og i øvrigt agerer på vilkår, der er klare og rimelige for elever og forældre. Den enkelte skoles praksis vedrørende undervisningen og samværet med eleverne i løbet af efterskoleopholdet, og ikke mindst ved eventuel afbrydelse af opholdet i utide, har også stor betydning for skoleformens omdømme som helhed i offentligheden. Efterskoleforeningen opfordrer derfor skolerne til både i egen og fælles interesse at sikre gennemskuelige og afbalancerede vilkår for optagelse, betaling, ophold og afbrydelse.

1.3.1. Indgåelse og fortolkning af skolekontrakten

Det forhold, at efterskolen er en fri skole, indebærer bl.a., at man for at blive elev skal ansøge skolen herom, og at man først er optaget som elev, når skolen har givet meddelelse herom. Denne meddelelse bør foreligge skriftligt.

Med andre ord skal der indgås en aftale – en skolekontrakt - mellem elev/forældre og den enkelte skole om efterskoleopholdet. Denne skolekontrakt vil typisk bestå af bl.a. en ansøgning og en egentlig efterfølgende kontrakt. Det er denne skolekontrakt, der, ud over de i lovgivningen fastsatte krav til undervisning og samvær, regulerer forholdet mellem skolen og forældrene og hvilke forventninger og krav, som de kan have til hinanden. Den skriftlige kontrakt vil bl.a. omhandle vilkår for betaling for opholdet, betingelser og vilkår for afbrydelse af opholdet mv.

Imidlertid er efterskolens primære ydelse, nemlig selve efterskoleopholdet, sjældent nærmere beskrevet i den skriftlige kontrakt, som skolen og forældrene underskriver, men i stedet på skolens hjemmeside, i indholdsplanen og i andet skriftligt materiale fra skolen. Ligeledes vil skolen f.eks. ved elevens besøg på skolen have givet informationer om, hvordan et efterskoleophold forløber, og hvad skolen tilbyder. Ved fortolkning af skolekontrakten vil sådant materiale og sådanne informationer naturligvis spille ind på forståelsen af kontrakten og angive, hvad eleven og forældre med rimelighed kan forvente af efterskoleopholdet. Ligeledes vil en almindelig opfattelse af, hvad der er god efterskoleskik have betydning for, hvilke forventninger eleven og forældrene med rette vil have til efterskoleopholdet. Ved fortolkning og udfyldning af skolekontrakten ses altså ikke alene på den underskrevne kontrakt, men også på skriftlige og mundtlige informationer fra skolen, f.eks. på skolens hjemmeside, på lovgivningens krav til indhold og på Efterskoleforeningens angivelser af god efterskoleskik.

Det må forventes, at skolen er klar i kommunikationen, hvis der sker væsentlige ændringer i skolens tilbud, f.eks. væsentlige ændringer af linjer eller profilfag i forhold til, hvad eleven tidligere har været stillet i udsigt.

Omvendt må skolen fra forældrenes side kunne forvente forud for kontraktindgåelsen at blive oplyst om elevens eventuelle væsentlige handicap, sygdom, adfærds- eller indlæringsvanskeligheder eller andre forhold og problematikker, som vil være af væsentlig betydning for elevens dagligdag på skolen.

Da efterskoler ikke er at betragte som erhvervsdrivende, er de særlige forbrugerbeskyttelsesregler i dansk lov ikke gældende, ligesom efterskolerne næppe er omfattet af Markedsføringsloven. Efterskoleforeningen anbefaler dog, at skolerne følger principperne om god markedsføringskik.

1.3.2. Ordensregler

Den enkelte skole har oftest nogle skriftligt udarbejdede vilkår/ordensbestemmelser, som f.eks. fremgår af skolens hjemmeside eller andre skriftlige materialer, som eleven forventes at efterleve. Det kan f.eks. være vilkår angående rygning, alkohol, brug af euforiserende stoffer, tyveri eller ophold på det modsattes køns værelsesområder. Der kan være tale om meget specifikke regler eller mere generelt formulerede regler.

Andre gange kan der være tale om mundtligt formulerede regler, som er oplyst ved besøg på skolen eller ved skoleårets start til elever eller forældre. Dette kan give anledning til problemer, fordi det efterfølgende er svært at dokumentere, hvad der er meddelt hvornår og til hvem - ikke mindst i forhold til elever, der starter i løbet af skoleåret.

Også informationer og vilkår på skolens hjemmeside kan give anledning til usikkerhed, fordi de kan ændres af skolen efterfølgende, herunder i løbet af skoleåret.

Da det er skolen, som udformer kontrakten, er det skolens opgave at sikre, at den er udarbejdet på en klar og forståelig måde. Opstår der undervejs i forløbet tvivl om, hvad der egentlig står i kontrakten, vil den i tilfælde af en retstvist af retten blive fortolket på den måde, som er mest gunstig for forældrene/eleven. Regler og vilkår, som skolen anser for væsentlige, herunder bl.a. forhold, der kan komme til at danne grundlag for afbrydelse af opholdet i utide, bør derfor indføres på skrift i kontrakten med angivelse af mulige konsekvenser.

Efterskoleforeningen anbefaler, at alle regler og bestemmelser, som har karakter af egentlige juridisk forpligtende aftalebestemmelser, indarbejdes i kontrakten, f.eks. på bagsiden af denne eller i form af henvisning til et papirbilag, som er vedhæftet kontrakten. På denne måde sikres både skole, forældre og elever, at der er synlighed og accept omkring vilkårene for efterskoleopholdet.

1.3.3. Underskrifter

Ansøgningen vil normalt være underskrevet af både eleven og dennes forældre.

Den efterfølgende kontrakt skal underskrives af kontraktparterne, nemlig skolen og forældrene. Det vil være tilstrækkeligt for, at kontrakten er gyldig, at den er underskrevet af en af forældrene (eller en værge). For at undgå tvivl om, hvorvidt begge forældre er enige om skolevalget (navnlig i de tilfælde, hvor forældrene ikke bor sammen), anbefales det, at begge forældre har underskrevet såvel ansøgningen som kontrakten. Ligeledes sikres ved begge forældres underskrift, at de begge er indstillet på at betale for opholdet. Krav om betaling kan kun følges overfor den, der har skrevet under på betalingsforpligtelsen.

Af pædagogiske grunde vil det også være en god idé at lade eleven medunderskrive kontrakten.

Efterskoleforeningen anbefaler, at skolen sikrer, at både skolen og forældrene har en kopi af ansøgningen og kontrakten og de deri nævnte bilag.

1.4. Formålet med Etik og Kontrakt

Formålet med Etik og Kontrakt er at klargøre hvilke regler og retningslinjer, der gælder for indgåelse og indhold af en skolekontrakt og de juridiske vilkår for et efterskoleophold.

Ud over egentlige regler og retningslinjer indeholder hæftet også Efterskoleforeningens anbefalinger til, hvordan skolen skaber en fornuftig juridisk og økonomisk ramme om et efterskoleophold.

Endvidere indeholder hæftet en konkret anbefaling til, hvordan ansøgning og kontrakten kan udformes og til indholdet af disse. Der er ikke lovgivningsmæssige krav til hverken indhold eller form af kontrakten, og derfor kan den enkelte skole vælge en anden variant. Men det er denne kontraktmodel, som Efterskoleforeningen anbefaler og rådgiver ud fra.

Der er skolen, der udfærdiger skolekontrakten, og derfor er Etik og Kontrakts primære målgruppe skolerne.

Imidlertid vil også forældre have gavn af at orientere sig i hæftet om gældende regler og anbefalinger til skolekontrakten mellem skole og forældre.

Såvel efterskoler og forældre vil altså i hæftet kunne finde vejledning til håndtering og løsning af en række spørgsmål, der kan opstå i forbindelse med et efterskoleophold.

Det skal for god ordens skyld pointeres, at Efterskoleforeningen ikke kan diktere den enkelte skoles udformning af skolekontrakten eller håndtering af konkrete situationer - f.eks. ved afbrydelse af opholdet. Efterskoleforeningen er heller ikke klageindsats for forældre eller elever, der oplever sig urimeligt behandlet.

2. Optagelse

2.1. Åben for alle

Efterskoleloven kræver, at kurset er åbent for alle, der opfylder aldersbetingelserne (14-17 år ved kursets begyndelse) eller har afsluttet 8 års skolegang eller 7. klasse. Deltagelse i et kursus kan gøres betinget af højere alder (f.eks. hvis en skole kun udbyder 10. klasse), men ikke af bestemte kundskaber, uddannelser, færdigheder, erfaringer eller lignende eller af medlemskab af bestemte foreninger eller organisationer. Skolen må heller ikke diskriminere mellem ansøgere på grund af køn, race og religion. Elever, der er fyldt 18 år, inden kurset begynder, kan i særlige tilfælde optages på skolen.

En skole må således ikke afvise eller sortere ansøgere på baggrund af f.eks. medlemskab af idrætsklubber eller religiøs observans eller ud fra deres musikalske eller sportslige evner.

En skole kan naturligvis være fuldt optaget og derfor sige nej til flere elever. En skole skal optage både piger og drenge, men kan have fyldt op af det ene køn og derfor kun have ledige pladser til det andet køn. En skole kan også have fyldt op på en linje, men stadig have ledige pladser på andre linjer.

Såfremt skolen har plads på den ønskede årgang/plads til henholdsvis piger og drenge, kan den kun nægte en ansøger optagelse, hvis særlige forhold omkring eleven gør sig gældende – f.eks. behov for omfattende specialundervisning eller ekstra personlig støtte, som skolen ikke kan tilbyde. Skolen kan dog også nægte en elev optagelse, såfremt særlige forhold omkring eleven gør sig gældende, og skolen ikke pædagogisk magter at optage flere elever med særlige problemer. En efterskole kan kræve, at en ansøger, så vidt det er praktisk muligt, skal aflægge skolen et besøg, før optagelse kan komme på tale.

Endvidere kan skolen gøre optagelsen betinget af, at eleven/forældrene er indforstået med de pædagogiske, juridiske og økonomiske vilkår, som er gældende for den pågældende skole, og som elev/forældre er gjort bekendt med. Herunder kan skolen betinge optagelsen af, at ansøger har indbetalt et indmeldelsesgebyr eller et depositum.

2.2. Indmeldelsesgebyr og depositum

2.2.1. Indmeldelsesgebyr

Et *indmeldelsesgebyr* er et administrationsgebyr, som skal dække de omkostninger, skolen har ved at modtage en ansøgning og efterfølgende udarbejdelse og indgåelse af en kontrakt. Gebyret bør ikke overstige de reelle omkostninger forbundet hermed. Et sådant gebyr skal ikke tilbagebetales.

Efterskoleforeningen anbefaler, at et eventuelt indmeldelsesgebyr højst udgør 1.000 kr.

2.2.2. Depositum

Et *depositum* er et beløb, som betales til sikkerhed for opfyldelse af forældrenes forpligtelser i henhold til kontrakten. Opfyldes forpligtelserne, skal forældrene have beløbet tilbagebetalt. Opfyldes forpligtelserne ikke, modregnes depositum i det beløb, som forældrene i henhold til kontrakten er pligtige at betale.

Efterskoleforeningen anbefaler, at depositummet højst udgør 6.000 kr. Opkrævningen af depositummet kan eventuelt fordeles over flere gange. Depositummet bør afregnes senest 2 uger efter kursusafslutning.

Størrelsen på depositummet må ses i sammenhæng med, hvornår opkrævningen af skolepengene begynder, således at forældrene ikke har betalt et uforholdsmæssigt stort beløb, inden eleven overhovedet er begyndt på skolen.

Det er uheldigt, hvis der sker en sammenblanding af depositum og indmeldelsesgebyr, f.eks. ved at en del af det indbetalte depositum betragtes som et indmeldelsesgebyr/administrationsgebyr. Dette kan skabe uklarhed om, hvad der vil blive tilbagebetalt og må i tvivlstilfælde tolkes til ugunst for skolen.

Udgør en del af beløbet betaling for f.eks. tøj, sangbog eller andre materialer, må skolen ved opkrævningen præcisere, hvor stor en del af beløbet, der relaterer sig til disse materialer.

Efterskoleforeningen anbefaler, at skolerne sonderer skarpt mellem indmeldelsesgebyr og depositum.

2.3. Venteliste

Såfremt en efterskole ikke kan tilbyde optagelse, fordi der ikke er ledige pladser, kan skolen tilbyde en ansøger optagelse på venteliste. Optagelse på venteliste indebærer, at ansøgeren tilbydes plads, såfremt en allerede optaget ansøger ikke ønsker sin plads.

Efterskoleforeningen anbefaler, at der ikke opkræves gebyr for at blive opført på venteliste.

2.4. Framelding inden skolestart

Hvis en optaget elev inden skolestart fortryder og alligevel ikke ønsker at påbegynde kurset, er der – hvis ikke man har taget højde for denne situation i skolekontrakten – tale om kontraktbrud fra forældrenes side, og skolen kan kræve erstatning for det tab, som kan dokumenteres.

I praksis kan det dog være meget vanskeligt at dokumentere størrelsen af tabet, og for at undgå diskussion om beregning af dette tab, bør skolen i skolekontrakten indarbejde en bestemmelse om, at der skal erlægges en frameldingsbetaling af en bestemt størrelse.

Hvis frameldingen sker før betaling af depositum, vil framelding normalt ske omkostningsfrit for forældrene.

Såfremt der er betalt depositum, vil frameldingsbetalingen kunne modregnes i dette, idet depositummet jo netop er stillet til sikkerhed for elevens/forældrenes forpligtelser overfor skolen. Sker framelding efter betaling af depositum, bør frameldingsbetalingens størrelse højst udgøre et beløb svarende til depositummet på maksimalt 6.000 kr. Hvis pladsen umiddelbart kan besættes med en anden elev, anbefaler Efterskoleforeningen, at depositummet tilbagebetales, evt. fratrukket et gebyr på højst 1.000 kr.

2.5. Udeblivelse

Hvis en elev ikke møder op ved kursets start, er der tale om kontraktbrud fra elevens/forældrenes side, og skolen kan kræve en erstatning for det tab, den kan dokumentere. Skolen er dog samtidigt forpligtet til at søge at begrænse sit tab – typisk ved at besætte den ledigblevne plads hurtigst muligt til anden side.

Er det ikke muligt at besætte pladsen med en anden elev, lider skolen som udgangspunkt et ret stort tab, da efterskolekurset så gennemføres med en ledig plads. Et sådant tab vil ikke til fulde kunne gøres gældende overfor forældrene. For at undgå diskussion om beregning af størrelsen af dette tab, bør skolen i skolekontrakten indarbejde en bestemmelse om, hvilket beløb forældrene skal betale i denne situation. Såfremt der er betalt depositum, vil udeblivelsesbetalingen kunne modregnes i dette, idet depositummet netop er stillet som sikkerhed for elevens/forældrenes forpligtelser over for skolen.

Efterskoleforeningen anbefaler, at betalingen for udeblivelse ved skolestart fastsættes til et beløb, der højst udgør et beløb svarende til 4 ugers elevbetaling uden fradrag af statslig elevstøtte, dvs. tilsvarende det, som opkræves ved afbrydelse af opholdet. Hvis pladsen umiddelbart kan besættes med en anden elev, anbefaler Efterskoleforeningen at reducere størrelsen af den opkrævede udeblivelsesbetaling.

3. Elevbetaling (skolepenge)

3.1. Alt inklusiv

Det følger af kontraktretlige principper, at alle udgifter til efterskoleopholdet inkl. udgifter til materialer, særligt sportstøj, ekskursioner, udlandsrejser m.v. skal fremgå af kontrakten. Eleven skal derfor have mulighed for at kunne gennemføre efterskoleopholdet for den i kontrakten angivne betaling, og skolen vil ikke uden aftale med forældrene være berettiget til at opkræve yderligere betaling.

En efterskole kan have forskellige linjer, som har forskellige priser. Prisen for den konkrete linje skal aftales i kontrakten.

Hvis skolen tilbyder eleverne mulighed for at lave meget dyre elevarbejder – som ikke bør/skal belaste elevbetalingen for de øvrige elever – kan skolen i skolekontrakten f.eks. indarbejde en bestemmelse om, at meget udgiftskrævende individuelle elevarbejder kun må påbegyndes efter forudgående konkret aftale med forældrene og i givet fald afregnes ud over elevbetalingen.

Udover betaling for efterskoleopholdet kan der naturligvis forekomme frivillige ekstraudgifter for eleven som f.eks. særligt efterskoletøj for den pågældende årgang på efterskolen eller lommepenge på rejser.

3.2. Størrelse

Elevbetalingen skal ifølge efterskoleloven som minimum udgøre det beløb, som er anført i de årlige finanslove (i 2012 kr. 1.368 pr. uge). På den anden side må elevbetalingen på den enkelte skole ikke ligge væsentligt over gennemsnittet for skoleformen.

3.2.1. Elevstøtte

Efterskolen ansøger på elevens/forældrenes vegne om statslig elevstøtte. Elevstøtten beregnes på grundlag af forældrenes indkomst (hvis de er gift eller samlevende) eller af forældrens og dennes eventuelle samlevers indkomst (husholdningsindkomsten) i den husstand, hvor eleven har folkeregisteradresse, og disse skal underskrive et ansøgningskema.

Støtten beregnes ud fra indkomsten i kalenderåret 2 år forud for kursets begyndelse. Således medregnes en eventuel samlevers indkomst i kalenderåret 2 år forud for kursets begyndelse. Dette gælder også selvom den, der er samlevende

med forælderen ved kursets begyndelse, ikke var samlevende med forælderen i det kalenderår, der lægges til grund for beregningen. Det afgørende for om samlevers indtægt indgår i beregningen er således, at denne er samlevende med forælderen ved kursets begyndelse.

Hvis en forælder eller en forælders eventuelle samlever dør i løbet af støtteperioden, hvis elevens forældre i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse, eller hvis elevens bopælsforælder i løbet af støtteperioden får bevilling til separation eller skilsmisse fra en ægtefælle, indberetter skolen dette til ministeriet, som så foranlediger nyt støttebeløb beregnet.

3.2.2. Individuel supplerende støtte

For forældre, der har svært ved at finansiere et efterskoleophold, har skolerne efter egen vurdering visse muligheder for at yde hjælp til individuel nedsættelse af egenbetalingen. Støtten søges ved henvendelse til den skole, hvor eleven ønsker at gå.

Den supplerende støtte må ikke indebære en ugentlig egenbetaling, der er lavere end halvdelen af den på Finansloven fastsatte mindste elevbetaling fratrukket den højeste statslige elevstøtte. Dette betyder, at egenbetalingen skal udgøre mindst 129 pr. uge (i skoleåret 2012/13). Formlen er: Fra mindste ugentlige elevbetaling (kr. 1.368) fratrækkes højeste statslige elevstøtte (kr. 1.110). Dette beløb halveres, så man får beløbet på kr. 129.

Efterskoleforeningen anbefaler, at den enkelte skole udarbejder en politik, som kan danne udgangspunkt for skolens vurdering i den konkrete sag af, hvornår der kan ydes individuel supplerende støtte. Dette vil fremme gennemsigtigheden og sikre, at lige situationer på samme skole behandles lige.

3.2.3. Nedslag i elevbetalingen

Skolerne har herudover mulighed for at yde nedslag i elevbetalingen for den enkelte elev uden at anvende midler øremærket til individuel supplerende støtte.

For elever, som modtager statslig elevstøtte, kan egenbetalingen aldrig blive mindre end anført under individuel supplerende støtte.

For elever, som *ikke* modtager statslig elevstøtte (f.eks. udenlandske elever), skal egenbetalingen dog mindst udgøre halvdelen af den på Finansloven fastsatte mindste elevbetaling. I skoleåret 2012/13 udgør halvdelen af den mindste elevbetaling kr. 684 pr. uge.

Efterskoleloven opstiller ikke specifikke betingelser for, hvornår en skole kan give nedslag i elevbetalingen. Skolens afgørelse herom kan ikke indbringes for anden instans. Ønsker forældre at klage over skolens afgørelse, kan det kun ske til skolens bestyrelse og altså ikke til f.eks. Børne- og Undervisningsministeriet eller andre instanser.

3.3. Betalingsforsikring

Forældre har mulighed for at tegne en forsikring til betaling af skolepengene, der dækker i tilfælde af arbejdsløshed og sygdom. Der kan findes yderligere information herom på Efterskoleforeningens hjemmeside.

Elever over 18 år

3.4. Betalingsterminer

Normalt betales skolepengene i månedlige rater, men det kan variere fra skole til skole, hvor mange rater betalingen er opdelt i. Ligeledes er der forskel på, hvor lang tid inden kursets begyndelse, at opkrævningen påbegyndes. Begyndelsestidspunktet for opkrævning af raterne bør ses i lyset af størrelsen på depositummet, således at de samlede betalinger forud for skolestart har et rimeligt omfang.

3.5. Elever over 18 år

3.5.1. Kontanthjælpsmodtagere

Hvis eleven modtager kontanthjælp, er elevens hjemkommune forpligtet til at meddele skolen dette i forbindelse med tilmeldingen. I disse situationer tæller eleven ikke med i årselevtalsberegningen, og eleven modtager ikke statslig elevstøtte. Dog yder staten tilskud til specialundervisning og tilskud til svært handicappede elever.

I disse tilfælde kan kommunen betale for elevens ophold. Betalingen opgøres efter taksterne på finansloven og den af skolen fastsatte elevbetaling.

3.5.2. Andre

Hvis eleven først fylder 18 år efter kursets start, vil eleven som udgangspunkt være omfattet af ganske de samme regler, som er gældende for elever under 18 år. Det samme gælder, såfremt eleven er fyldt 18 år ved kursets start, og der er givet aldersdispensation. Den statslige elevstøtte bliver dog indkomstskattepligtig for eleven fra det tidspunkt, hvor han/hun fylder 18 år. Indtil da er støtten hverken skattepligtig for eleven eller forældrene.

Såfremt eleven overføres til kontanthjælp, når eleven fylder 18 år, gælder som ovenfor i afsnittet om kontanthjælpsmodtagere.

4. Afbrydelse af ophold

4.1. Indledning

Aftale om et efterskoleophold indgås sædvanligvis for et skoleår. Der kan også indgås en aftale i løbet af året, f.eks. fordi eleven skifter skole.

Selvom aftale om et efterskoleophold sædvanligvis vil være indgået for et helt skoleår, kan det hende, at eleven forlader skolen i løbet af skoleåret. Det kan der være mange forskellige årsager til: Det kan skyldes elevens, forældrenes eller skolens forhold, eller det kan skyldes udefra kommende forhold.

Uanset årsag vil afbrydelse af et skoleophold i utide indebære en markant indgriben i elevens hverdag på et følsomt tidspunkt i hans/hendes liv. Det er derfor vigtigt, at alle involverede søger skadevirkningerne minimeret mest muligt, herunder ved at hjælpe eleven videre og lave den nødvendige overgang til gavn for eleven.

Udover varig afbrydelse af skoleopholdet opleves i praksis også midlertidige afbrydelser af skoleophold, oftest grundet ferie i utide eller som disciplinært middel (hjemsendelse på "en tænker").

Uanset hvem der tager initiativ til afbrydelsen og uanset årsagen her til, er det vigtigt, at både skole og elev/forældre kender de juridiske og økonomiske vilkår i en sådan situation.

Desuden er processen og dialogen med forældre frem mod en afbrydelse af opholdet meget væsentlig. Det gælder både om de problemer, der kan føre til afbrydelse og om selve beslutningen om afbrydelse. Også måden, som elev/forældre og skole skilles på, hvis det når dertil, bør så vidt muligt opleves som ordentlig af begge parter. Dette først og fremmest af hensyn til de direkte involverede parter, men også af hensyn til såvel skolens som skoleformens omdømme.

Vilkårene for et efterskoleophold er som nævnt beskrevet i skolekontrakten. Er der ikke her åbnet mulighed for, at én eller begge parter kan afbryde opholdet, vil den part, som afbryder skoleopholdet, i princippet begå kontraktbrud, medmindre parten kan henvise til – og bevise – at den anden part har misligholdt sine forpligtelser. Ifølge almindelige erstatningsretlige regler kan den part, som bryder en kontrakt, pålægges at betale den anden en erstatning, svarende til det tab,

som den anden part kan dokumentere at have lidt. Parten er dog forpligtet til at søge at begrænse sit tab mest muligt.

4.2. Afbrydelsesgebyr

For at undgå efterfølgende diskussion om erstatningens størrelse – ofte kaldet et afbrydelsesgebyr – anbefales det, at skolen i kontrakten har beskrevet, hvornår og hvordan skoleopholdet kan afbrydes af hvem, og hvorledes de økonomiske konsekvenser er. Normalt vil det være aftalt, at forældrene/eleven kan afbryde opholdet med et vist varsel eller mod betaling af et afbrydelsesgebyr.

Efterskoleforeningen anbefaler, at afbrydelsesbetalingen højst udgør et beløb svarende til 4 ugers elevbetaling uden fradrag af statslig elevstøtte, da eleven ikke kan oppebære statslig elevstøtte fra det tidspunkt, hvor eleven ikke længere går på skolen. Forældrene vil derfor skulle betale den fulde ugepris i disse uger. Efterskoleforeningen anbefaler, at skolen præciserer afbrydelsesgebyrets størrelse i kroner og ikke i uger.

Skolen modtager heller ikke taxametertilskud for eleven.

I tilfælde af bortvisning af eleven henstiller Efterskoleforeningen, at skolen – uanset retskrav – vurderer hver enkelt situation og herunder er opmærksom på hensynet til såvel egen skoles som skoleformens omdømme og ikke uden konkrete overvejelser opkræver afbrydelsesgebyr.

4.3. Udmeldelse (elev/forældre ønsker at afbryde skoleopholdet)

Udmeldelse vil oftest være begrundet i elevens/familiens personlige forhold. Eksempelvis hjemme, manglende trivsel på skolen, eller at familien skal flytte til udlandet.

Det kan også skyldes, at elev/forældre ikke finder, at skolen lever op til sine forpligtelser i henhold til skolekontrakten. Eksempelvis fordi skolen ikke kan tilbyde undervisning i de fag, som var stillet i udsigt, og som var væsentlige for den pågældende elevs valg af efterskole.

Er forældrene af den opfattelse, at skolen ikke lever op til elevens/forældrenes forventninger, bør de tale med skolen herom, inden opholdet afbrydes. Det nær-

mere indhold af efterskoleskoleopholdet er sjældent beskrevet i selve kontrakten. Derfor må der ved vurderingen af, hvilket indhold og forløb af et efterskoleophold som forældre og elever med rimelighed kan forvente, ses på skolens oplysninger på hjemmeside, indholdsplan og andet materiale eller informationer fra skolen. Dette understreger behovet for, at skolens hjemmeside er ajourført i forhold til skolens tilbud og lovgivningens krav i øvrigt.

Efterskoleforeningen har på omslaget af dette hæfte angivet, hvad foreningen finder er god efterskoleskik. Her kan skole, elev og forældre finde pejlemærker for god efterskoleskik. Dette er ikke ensbetydende med, at enhver afvigelse herfra vil berettigede eleven/forældrene til at afbryde opholdet uden at betale afbrydelsesgebyr.

Men er der reelt tale om et mangelfuldt efterskoleophold i forhold til kontrakten eller lovgivningens krav, eller afviger skolens tilbud væsentligt fra det, som skolen har annonceret på f.eks. hjemmeside eller i andet materiale, kan det have denne konsekvens. Det vil almindeligvis kræve, at disse forhold er afgørende for eleven, f.eks. ved at eleven har valgt skolen ud fra markante valg- eller profilfag, som så ikke oprettes alligevel eller nedlægges i løbet af året, eller at eleven/forældrene tydeligt har tilkendegivet, at de ikke finder virkeligheden på skolen i overensstemmelse med de berettigede forventninger, og skolen ikke retter op på disse forhold.

Oftest vil udmeldelsen være med kort eller omgående virkning. Her må forældrene som udgangspunkt betale det i kontrakten aftalte afbrydelsesgebyr.

Udmeldelse vil dog i nogle tilfælde ske med et varsel. Af hensyn til eleven, bør dette varsel sædvanligvis ikke være længere end 4 uger. Der kan dog tænkes situationer, eksempelvis hvis familien skal flytte til udlandet, hvor et længere varsel vil være i alle parter interesse.

Efterskoleforeningen anbefaler, at der i kontrakten gives mulighed for varslet opsigelse med den konsekvens, at der alene skal erlægges sædvanlig egenbetaling indtil den dato, hvor eleven ophører på skolen. Eleven vil i denne periode fortsat kunne oppebære statslig elevstøtte.

Hvis eleven stopper med et varsel, der er kortere end aftalt i kontrakten, eller eleven rent faktisk ikke opholder sig på skolen i opsigelsesperioden, beregnes afbrydelsesbetalingen for den resterende tid frem til udløbet af de 4 uger med den fulde elevbetaling uden fradrag af statslig elevstøtte, idet der ikke kan oppebæres elevstøtte i disse tilfælde.

4.4. Bortvisning (skolen tager initiativet)

En elev må være indstillet på at følge reglerne på skolen, som eleven er optaget på.

Samtidig bør sanktioner for elevens impulsive eller uovervejede handlinger stå i et yderst rimeligt forhold til forseelsens art, årsag og omfang. En bortvisning er en voldsom konsekvens for eleven, og oplevelsen kan sætte langvarige negative spor. Denne ultimative sanktion bør derfor ske med forsigtighed og omtanke fra skolens side.

Bortvisning er pr. definition skolens reaktion på, at eleven/forældrene har misligholdt skolekontrakten. Skolen vil derfor som udgangspunkt være berettiget til at få dækket sit tab. Da bortvisning af en elev ofte kan være en ret følsom situation og kan indeholde frustrationer hos såvel elev, forældre og skolen, anbefaler Efterskoleforeningen, at skolen ikke uden konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde opkræver afbrydelsesgebyr i bortvisningssituationer.

4.4.1. Overtrædelse af vilkår og betingelser

Bortvisning vil sædvanligvis være begrundet i, at eleven har overtrådt skolens skriftligt formulerede regler. Sådanne regler bør dels være indeholdt – gerne som bilag eller trykt på bagsiden – i kontrakten, og dels bør de indeholde bestemmelser om, hvilke konsekvenser overtrædelse – eller gentagne overtrædelser - kan/vil medføre. I modsat fald vil skolen efterfølgende kunne få problemer med at godtgøre berettigelsen af bortvisningen.

Skolen er kontraktretligt forpligtet overfor forældrene, som aftalen om efterskoleopholdet er indgået med. Kontrakten kan derfor kun ophæves ved grov eller gentagen misligholdelse. Hvis der er regler og retningslinjer, hvis efterlevelse er af så væsentlig betydning for skolen, at enhver overtrædelse heraf vil medføre bortvisning, må skolen i kontrakten tydeligt gøre opmærksom herpå og bør sikre sig, at alle elever er bekendt hermed ved også mundtligt at oplyse herom.

Det anbefales, at reglerne er få, korte og klare. Dette både for at de skal være nemme at forstå og huske, men også fordi, at det i en tvistsituation vil kunne lægges skolen til last, hvis ikke teksten er klar og forståelig. F.eks. kan det i et bilag til kontrakten anføres, at "Indtagelse af hash eller brug af andre euforiserende stoffer i løbet af skoleår - uanset om det foregår på skolen, eller mens eleven er væk fra skolen, f.eks. i en weekend - betragtes altid som grov misligholdelse og vil medføre bortvisning. Det samme gælder indtagelse af øl eller spiritus på skolen eller i skolens nærmiljø. Tyveri eller voldelig eller truende adfærd kan medføre bortvisning."

Derimod vil en formulering om, at "overtrædelse af skolens skrevne og uskrevne regler vil medføre bortvisning" være ganske upræcis og svær at styre efter. Ligeledes vil en formulering om at "overtrædelse af landets love vil medføre bortvisning" være uhensigtsmæssig, da eleven næppe vil blive bortvist for at gå over vejen for rødt lys.

Skolen kan vælge at beskrive, at overtrædelserne henholdsvis *kan* eller *vil* medføre bortvisning. Ved at bruge ordet *vil*, understreger skolen, at overtrædelse af denne bestemmelse med sikkerhed får denne konsekvens.

Efterskoleforeningen anbefaler, at skolen normalt anvender ordet *kan* for at bevare muligheden for at gå ind i en konkret vurdering af situationen.

I et kontraktforhold er parterne almindeligvis forpligtet til at orientere hinanden om, at en given handling eller undladelse fra den ene parts side vil blive betragtet som en misligholdelse af kontrakten. Dette gælder navnlig ved mindre forseelser eller forseelser, som skolen tidligere har set gennem fingrene med hos denne eller andre elever. Er der tale om mindre forseelser eller regelbrud, må skolen inddrage forældrene inden fornyet overtrædelse kan medføre bortvisning. Der kan godt til en elevgruppe, der har svært ved at indordne sig efter skolens regler, gives en klar kollektiv advarsel om konsekvenserne ved fortsat at overtræde regler. Samtidig må skolen være opmærksom på at behandle lige forhold lige og undgå fristelser til at "statuere eksempler."

Udover at skolen skal have beskrevet hvilke regelovertrædelser, som kan føre til bortvisning, skal skolen også kunne godtgøre, at eleven rent faktisk har overtrådt

disse regler. Såfremt skolen mener at have det fornødne sikre grundlag for, at eleven har forbrudt sig mod skolens regler i en sådan grad, at bortvisning kan komme på tale, bør der så vidt muligt gives elev og forældre lejlighed til at blive hørt herom, inden bortvisningen endeligt besluttet. En høring giver den anden part mulighed for at komme med sin opfattelse af sagen og til at kommentere de fakta, som skolen har fremlagt, og den giver skolens ledelse mulighed for at genoverveje beslutningen, inden der sanktioneres. Agter skolen at bortvise eleven på grundlag af en konkret overtrædelse, skal skolen skride til handling – typisk høring af eleven og inddragelse af forældrene - umiddelbart efter, at overtrædelsen er blevet kendt.

Det skal bemærkes, at da efterskoler ikke er omfattet af forvaltningslovens regler om partshøring, har hverken elev eller forældre ifølge lovgivningen et egentligt retskrav på at blive hørt, inden skolen træffer beslutning om bortvisning.

Efterskoleforeningen henstiller til skolerne, at evt. sanktioner står i et yderst rimeligt forhold til forseelsens karakter. Efterskoleforeningen anbefaler desuden, at forstanderen og lærerkollegiet ikke kun har fokus på den konkrete overtrædelse fra elevens side, men også træffer beslutning ud fra et samfundsmæssigt perspektiv, hvor det er et klart politisk mål, at flest mulige unge gennemfører en ungdomsuddannelse, og hvor et efterskoleophold kan være med til at sikre den unges overgang til videre uddannelse.

Det er forstanderen, som er ansvarlig for, at beslutningen om bortvisning er saglig, og det vil derfor altid være forstanderen - og ikke f.eks. lærerkollegiet - der har beslutningskompetencen om, hvorvidt en elev skal bortvises.

En bortvisning skal ske i tæt kontakt med forældrene, og skolen bevarer tilsynsforpligtelsen, indtil eleven er hentet af forældrene eller anden aftale er truffet med forældrene om, hvordan eleven forlader skolen.

4.4.2. Kriminelle handlinger

Hvis skolen har mistanke om, at en elev har begået kriminelle handlinger, bør forældrene straks kontaktes og evt. politianmeldelse overvejes.

Skolen bør ikke uden elevens accept foretage undersøgelse af personlige gemmer eller kropsvisitering.

Udtagning af urinprøver og lignende prøver bør kun ske med både elevens og forældrenes accept.

Skolen bør også være meget opmærksom på, hvornår almindelig udspørgen i form af en samtale med eleven om hans/hendes/andres forhold tager karakter af noget, der ligner en egentlig afhøring. I så fald bør eleven have mulighed for at have sine forældre ved sin side.

4.4.3. Manglende betaling

Bortvisning kan også være begrundet i forældrenes manglende betaling af egenbetalingen (skolepengene).

Disse situationer kan være meget ulykkelige for eleven, som ikke er skyld i den opståede situation.

Efterskoleforeningen henstiller, at skolen strækker sig vidt for at søge etableret en betalingsordning, før der skrives til bortvisning.

4.4.4. Manglende motivation, engagement m.v.

Nogle gange opleves også, at bortvisningen er begrundet i, at eleven – uden væsentlige overtrædelser af skolekontraktens bestemmelser - udviser manglende motivation/engagement, dårlig opførsel over for kammerater eller ansatte, og trods gentagne rettesættelser fortsætter i "den forkerte retning".

I sådanne tilfælde bør skolen allerede tidligt i forløbet kontakte forældrene og søge et samarbejde etableret om eleven.

Såfremt skolen – trods forsøg herpå - ikke ser sig i stand til at løfte denne pædagogiske udfordring, og elevens fortsatte tilstedeværelse på skolen skønnes at være til skade for de øvrige elevers udbytte af skoleopholdet, kan det blive nødvendigt for skolen at ophæve samarbejdet om en sådan elev.

Det kan i sådanne situationer ofte være tvivlsomt, hvem af parterne, der begår brud på skolekontrakten, og dermed om skolen har krav på at få dækket et økonomisk tab.

Efterskoleforeningen anbefaler, at der i disse tilfælde ikke opkræves afbrydelsesgebyr.

4.4.5. Samarbejdsproblemer mellem skole og forældre

I få tilfælde kan en skole opleve samarbejdet med forældrene som en så stor belastning, at den ikke magter at have eleven gående. Det kan f.eks. være en situation, hvor forældrene meget ofte kontakter skolens ledelse og udtrykker mistillid til skolens evne til at varetage elevens tarv, måske kombineret med at forældrene ubegrundet holder eleven hjemme i forlængelse af en weekend. Med andre ord situationer, hvor familien ikke evner at give slip på barnet, mens det er på efterskole.

Ophæves samarbejdet i et sådant tilfælde, vil det være tvivlsomt, hvem af parterne, der begår brud på skolekontrakten, og dermed om skolen har krav på at få dækket et økonomisk tab.

Efterskoleforeningen anbefaler, at der i disse heldigvis sjældne tilfælde ikke opkræves afbrydelsesgebyr.

4.4.6. Aflæggelse af afgangsprøve

En særlig situation opstår, hvis eleven bortvises umiddelbart før/eller under aflæggelse af afgangsprøver.

Efterskoleforeningen henstiller i disse tilfælde til skolerne, at der gives eleven mulighed for at aflægge prøverne på skolen og om nødvendigt mulighed for at overnatte i nærheden, men eleven har ikke krav på ophold på skolen i denne forbindelse.

4.4.7. Begrundelse og klageadgang

Bortvisning af en elev skal altid kunne begrundes sagligt. Det er ikke altid i elevens interesse, at skolen skriftligt redegør for bortvisningen, men hvis elev/forældre fremsætter ønske om det, bør skolen formulere en skriftlig begrundelse herfor. Hvis bortvisningen efterfølgende resulterer i en klagesag, vil skolen alligevel skulle kunne redegøre for begrundelsen.

Efterskoleforeningen henstiller til skolerne, at de er meget opmærksomme på at sikre varetagelsen af elevens/forældrenes rettigheder i behandlingen af bortvisningssager.

En efterskole er en fri skole, og det betyder, at skolens øverste ledelse er skolens bestyrelse. Den kan elev/forældre klage til, hvis man er utilfreds med en afgørelse om for eksempel bortvisning eller andre sanktioner, som skolens forstander har truffet i forhold til en elev.

Det vil være hensigtsmæssigt, at elev/forældre er gjort bekendt med, hvem der er formand for skolens bestyrelse, evt. ved at formandens navn, adresse og telefonnummer fremgår af skolens hjemmeside.

Efterskoleforeningen henstiller til skolerne, at skolernes bestyrelser aktivt og konkret forholder sig til forældreklager, eksempelvis ved at tilbyde klagerne en samtale.

Der findes herudover ikke på efterskoleområdet nogen klageinstans.

Efterskoleforeningen og Ministeriet for Børn og Undervisning er ikke klageinstans i forhold til konkrete afgørelser, som en efterskole måtte træffe om afbrydelse af efterskoleopholdet.

Ministeriet for Børn og Undervisning kan kun behandle sagen, såfremt klagen giver anledning til mistanke om, at skolen har overtrådt vilkårene for at modtage statstilskud, herunder pligten til at føre et betryggende tilsyn med eleverne og om undervisningsforpligtelsen er overholdt. Ministeriet kan i så fald kontakte skolen, typisk angående overholdelse af tilskudsbetingelser, men går ikke ind i det kontraktretlige forhold mellem skolen og den konkrete elev/forældre.

Efterskoleforeningen har ingen formel kompetence og går ikke ind i egentlig sagsbehandling eller møder om klager, men forsøger efter bedste evne at rådgive forældre og skoler eller etablere kontakt mellem parterne.

Formelt vil klagerne derfor ofte være henvist til at forfølge deres sag ved de almindelige domstole, hvis en mindelig ordning eller rimelig forståelse ikke har kunnet

opnås. Domstolene vil i praksis ikke annullere bortvisningen, men kan tage stilling til betalingsforholdene. Ofte vil uenigheden om det økonomiske mellemværende dog være af relativ beskeden størrelse og derfor sjældent egnet til en retssag.

4.5. Midlertidig afbrydelse af opholdet

I løbet af et skoleår kan det ske, at en elev midlertidigt afbryder skoleopholdet. En midlertidig afbrydelse af skoleopholdet kan få konsekvenser for elevstøtten, årselevtalsberegningen samt statstilskuddet i øvrigt. Skolen skal være opmærksom på, at elevens fravær skal noteres i elevregistreringen og de opgørelser, som fremsendes til ministeriet. Nedenfor er beskrevet nogle typiske tilfælde af midlertidige afbrydelser.

4.5.1. Ferie

Såfremt forældrene anmoder skolen om, at eleven tages ud af skoleopholdet, f.eks. for at tage med forældrene på en uges ferie, er der tale om en midlertidig afbrydelse af opholdet, og eleven kan ikke tælle med i årselevtalsberegningen for denne uge, hvorved der ikke udløses taxametertilskud, ligesom skolen ikke kan oppebære de eventuelle tillægstakster, eksempelvis til specialundervisning, som denne elev måtte udløse.

Eleven er heller ikke berettiget til statslig elevstøtte i perioden.

Såfremt skolen ønsker at blive holdt skadesløs for, at eleven kan deltage i ferien med forældrene, skal den således gøre tilladelsen betinget af, at forældrene for den pågældende uge, udover sædvanlig egenbetaling, også betaler et beløb svarende til skolens mistede taxametertilskud med tillæg af den mistede statslige elevstøtte. Denne ekstra regning vil ofte samlet (taxametertilskud + elevstøtte) andrage omkring 2.500 - 3.000 kr./uge.

Efterskoleforeningen henstiller til skolerne, at skolen ved elevens midlertidige afbrydelse af skoleopholdet grundet ferie og lignende, over for forældrene præciserer, hvilket beløb skolen vil opkræve for perioden.

4.5.2. Sygdom

Afbrydelse af skoleopholdet grundet sygdom, som kræver hospitalsophold eller ophold i hjemmet, har ikke konsekvenser for elevstøtten eller for årselevtalsberegningen eller statstilskuddet i øvrigt.

Det forudsættes dog, at skolen sørger for, at eleven så vidt muligt får undervisning og er i kontakt med elever/lærere under fraværet fra skolen.

I disse situationer fortsætter forældrene blot med at betale sædvanlig egenbetaling.

Ved langtidssygdom kan det anbefales at orientere Ministeriet for Børn og Undervisning herom. Der kan blive tale om så langvarig eller omfattende sygdom, at skolen ikke kan tage ansvaret for undervisning af eleven og derfor på et tidspunkt må tage initiativ til at afbryde opholdet. I disse tilfælde bør der ikke opkræves afbrydelsesbetaling.

4.5.3. Familiebegivenheder

Det hænder, at en elev bedes fri for at kunne deltage i særlige familiebegivenheder, såsom sølvbryllupper og runde fødselsdage m.v.

Forstanderen vil i disse enkeltstående tilfælde kunne give tilladelse til en sådan kortvarig afbrydelse af skoleopholdet, uden at det får konsekvenser for hverken elevstøtten, årselevtalsberegningen eller statstilskuddet i øvrigt.

4.5.4. Disciplinær hjemsendelse ("en tænker")

I stedet for at skride til definitiv bortvisning hænder det, at skolen sender en elev, som har overtrådt skolens regler, hjem i nogle dage for at overveje sin situation nærmere. I disse tilfælde bør eleven have reel mulighed for at fortsætte opholdet, hvis eleven tydeligt tilkendegiver at ville rette ind efter skolens retningslinjer, medmindre skolen har givet eleven tydelig besked ved hjemsendelsen om, at skolen også har brug for at overveje situationen.

Muligheden for midlertidig hjemsendelse er ikke hjemlet i loven og ofte heller ikke i kontrakten. Muligheden bør ikke benyttes som egentlig sanktion, men som en reel mulighed for eleven til at tænke sig om. Hjemsendelse bør derfor kun ske efter nøje overvejelse fra skolens side, og perioden bør absolut ikke være længere end 1 uge.

I den periode, hvor eleven er hjemsendt, kan eleven ikke tælle med i årselevtalsberegningen, da tilskuddet ydes til undervisning og et kostskoleophold med overnatning og adgang til ophold på skolen 7 dage om ugen.

Eleven er heller ikke berettiget til statslig elevstøtte i perioden.

Skolen vil ikke være berettiget til at opkræve egenbetaling i en periode, hvor eleven er sendt hjem på en tænker, medmindre det fremgår af kontrakten, da der jo netop betales for ophold og undervisning på skolen.

4.6. Tavshedspligt og injurier

Når en bortvisning er besluttet og gennemført – måske tidligere – vil der oftest være behov for at orientere øvrige elever og evt. andre herom.

Skolen skal i denne forbindelse – såvel som i alle andre sammenhænge – være opmærksom på både reglerne om tavshedspligt og injuriereglerne.

4.6.1. Tavshedspligt

Forvaltningslovens bestemmelser om tavshedspligt er – ligesom også straffelovens bestemmelser om samme – gældende for alle skolens ansatte og bestyrelsesmedlemmer. Lovgivningens bestemmelser om tavshedspligt er generelle og har til formål at beskytte enkeltpersoner mod, at fortrolige eller følsomme oplysninger om dem bliver givet videre til andre. En oplysning er fortrolig, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

Når det drejer sig om personsager, gælder tavshedspligten, f.eks. oplysninger om politiske, forretningsmæssige, religiøse, seksuelle og strafbare forhold. Desuden må oplysninger om interne familieforhold – stridigheder, selvmordsforsøg og ulykkestilfælde – heller ikke videregives.

4.6.2. Injurier

Bestemmelserne om ærekrænkelser og bagvaskelse (injurier) fremgår af Straffeloven. Herefter straffes den, som krænker en andens ære ved fornærmelige ord eller handlinger. Endvidere straffes den, som fremsætter eller udbreder sigtelser for et forhold, som er egnet til at nedsætte den fornærmedes agtelse i andres øjne, medmindre dens sandhed bevises.

Alt efter omstændighederne vil det således kunne være strafbart, hvis skolen i sin orientering af de øvrige elever begrunder en bortvisning med, at den pågældende elev har stjålet, røget hash eller lignende, hvis det ikke kan bevises. Formodning er ikke tilstrækkelig.

Ligeledes vil det kunne være et brud på tavshedspligten – også selvom det, der orienteres om, er korrekt og kan bevises.

Efterskoleforeningen henstiller til skolerne, at de sikrer, at alle medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer er bekendte med disse regler.

5. Ansøgningen og den skriftlige kontrakt

5.1. Generelt

Aftalen om et efterskoleophold bør som tidligere nævnt indgås skriftligt.

Det er en aftale, som forpligter både skole og elev/forældre.

Den skriftlige aftale – i det følgende kaldet kontrakten – bør indeholde eller henvise til de særlige regler og bestemmelser, som skal være gældende for aftaleforholdet.

Endvidere er det vigtigt, at kontrakten er underskrevet af både skolen og forældre, og at begge parter har et eksemplar/kopi af den underskrevne kontrakt med de deri nævnte bilag.

Efterskoleforeningen har udarbejdet forslag til en kontrakt, baseret på Efterskoleforeningens anbefalinger til vilkår, jf. bilag 2.

Såfremt skolen bearbejder Efterskoleforeningens forslag til kontrakt, bør de vilkår, der beskytter elevens og forældrenes rettigheder, respekteres. Det drejer sig bl.a. om størrelse på indmeldelsesgebyr og depositum, tilbagebetalingsfrist for depositum, klarhed om vilkår for afbrydelse af opholdet, herunder eventuelt afbrydelsesgebyr ved bortvisning.

Efterskoleforeningens rådgivning af forældre og holdning til løsning af konflikter vil tage udgangspunkt i Efterskoleforeningens anbefalinger til kontrakten og i Etik og kontrakt i øvrigt.

5.2. Betaling

Det er vigtigt, at det er tydeligt angivet i kontrakten, hvad den samlede elevbetaling er for såvel kursusugerne som eventuelle andre udgifter til materiale, sportstøj, sangbog, ekskursioner mv. Skolen er ikke berettiget til at opkræve betaling ud over, hvad der fremgår af kontrakten, medmindre der indgås ny aftale herom med forældrene.

5.3. Ansøgningsblanket

Forud for indgåelse af en kontrakt om efterskoleopholdet vil der oftest foreligge en mundtlig henvendelse eller skriftlig ansøgning om optagelse.

Ansøgningsblanketten kan ligge på skolens hjemmeside, eller skolen kan på et tidligere tidspunkt have udleveret eller fremsendt den til elev/forældre. Sammen med ansøgningsblanketten vil det være naturligt at fremsende skolens ordensregler - gerne trykt på bagsiden af ansøgningsblanketten - og oplysning om de økonomiske og øvrige vilkår for skoleopholdet.

Efterskoleforeningen har udarbejdet forslag til ansøgningsblanket, jf. bilag 1.

Ofte vil skolen forvente, at den potentielle elev og forældre besøger skolen inden kontrakten underskrives. Ligeledes vil skolen ofte inden fremsendelse af kontrakten sende en skriftlig bekræftelse på, at skolen har modtaget ansøgningen og samtidig oplyse om, at optagelse vil være betinget af et sådant besøg og efterfølgende indgåelse af egentlig kontrakt og betaling af indmeldelsesgebyr og/eller depositum.

Hvis skolen ikke har flere ledige pladser på det pågældende kursus, må den skriftlige bekræftelse enten indeholde et afslag eller et afslag, kombineret med tilbud om optagelse på venteliste.

5.4. Erstatning for forvoldte skader og forsikringsforhold

Det hænder, at eleven under opholdet forvolder skader på skolens ejendom (ting), og at der i den anledning opstår tvivl om, hvem der skal erstatte skaden.

Efterskoleelever er som alle andre underlagt dansk rets almindelige regler for, hvornår man pådrager sig et erstatningsansvar. Herefter er man erstatningsansvarlig, hvis man har handlet uagtsomt eller forsætligt. Det vil sige, at det skal kunne bebrejdes eleven, at han/hun har handlet som sket.

Dette indebærer også, at eleven ikke kan drages til ansvar for hændelige uheld.

Eleven skal heller ikke erstatte skolens inventar eller ejendom, der går i stykker som følge af almindeligt brug eller slid.

Forældre er som udgangspunkt ikke erstatningsansvarlige for de skader, som eleven måtte påføre skolen. Hvis forældrene har en familieforsikring (ansvars- og tingsskadeforsikring) – og det har de fleste familier – vil eleven sædvanligvis være dækket af denne under sit efterskoleophold. En forsikring dækker dog ikke for-

sætlige skader. Ønsker skolen, at forældrene skal dække de skader, som eleven måtte forvolde under opholdet, skal det være aftalt i skolekontrakten.

ANSØGNING om optagelse på xx Efterskole

Jeg (navn): _____

vil gerne optages som elev på X Efterskole i klasse ____ i skoleåret 20 /20 .

Hvis der ikke er plads, ønsker jeg at blive optaget på venteliste: Ja ____ Nej ____ (sæt kryds)

Min adresse er: _____

Vej/husnummer: _____

Postnummer og by: _____

CPR-nummer: _____

Bopælskommune: _____ Nuværende klasse: _____

Eventuelle personlige oplysninger (f.eks. sygdom, handicap eller andre særlige forhold), som skolen bør kende på forhånd:

_____

Fars navn: _____ **Mors navn:** _____

Adresse: _____ **Adresse:** _____

Postnr. og by: _____ **Postnr. og by:** _____

Tlf. privat: _____ arbejde _____ **Tlf. privat:** _____ arbejde: _____

Mobil tlf.: _____ **Mobil tlf.:** _____

E-mail: _____ **E-mail:** _____

Undertegnede far/mor/værge erklærer sig hermed indforstået med denne ansøgning. Jeg har gjort mig bekendt med og accepterer ansøgningsproceduren og optagelsesvilkårene, som er anført på bagsiden af denne ansøgningsblanket.

Dato: _____ **Underskrift elev:** _____

Dato: _____ **Underskrift far:** _____

Dato: _____ **Underskrift mor:** _____

Skolens notater

- A Ansøgning modtaget:
- B Bekræftelse på ansøgningen sendt:
- C Indkaldelse til samtale:
- D Optagelsessamtale aftalt:
- E Samtale gennemført:
- F Elevens tilbagemelding om hvorvidt pladsen fortsat ønskes:
- G Skolekontrakt og anmodning om indbetaling af tilmeldingsgebyr sendt:
- H Skolekontrakten modtaget retur:
  - I Indmeldelsesgebyret modtaget:
  - J Bekræftelse på optagelse sendt til elev/forældre:

REGLER OG VILKÅR

(vedhæftet ansøgningsblanketten eller evt. trykt på bagsiden af ansøgningsblanketten)

Optagelsesprocedure

Når skolen har modtaget ansøgningsblanketten i udfyldt og underskrevet stand, bekræfter skolen modtagelsen og fremsender samtidigt opfordring til, at elev og forældre træffer aftale om at besøge skolen, hvis dette ikke er sket på et tidligere tidspunkt. Når elev/forældre efter besøget har bekræftet, at pladsen fortsat ønskes, og såfremt der er plads, fremsender skolen en kontrakt til underskrift og anmoder om betaling af indmeldelsesgebyr.

Først når kontrakten er modtaget retur i underskrevet stand og indmeldelsesgebyret er modtaget, er der reserveret plads til eleven på det ønskede kursus.

Elevbetaling (Skolepenge)

Elevbetalingen udgør kr. x pr. uge i x antal uger for skoleåret 20 /20 , hvilket bliver i alt kr. xx.

Hertil kommer udgifter til (fx sangbog, sportstøj, særlige udgifter til linjer, ture) på i alt kr. x.

Den samlede elevbetaling for kurset udgør således kr. x.

Den ovenfor anførte elevbetaling indeholder alle udgifter til materialer, ekskursioner, rejser mv.

Elevbetalingen skal fratrækkes den statslige elevstøtte samt evt. anden form for støtte. Det beløb, som forældrene herefter skal betale, kaldes egenbetalingen. Elevstøtten til elever under 18 år er ikke skattepligtig, hverken for elev eller forældre. Skolen ansøger om elevstøtten. Afbrydes kurset efter mindre end 2 uger ydes ingen elevstøtte.

Det er på Efterskoleforeningens hjemmeside muligt at læse mere om regler for elevstøtte og også beregne, hvor høj elevstøtte og egenbetaling, der kan forventes.

Indmeldelsesgebyr

Ved fremsendelse af kontrakten i underskrevet stand betaler forældrene et indmeldelsesgebyr. Indmeldelsesgebyret er et administrationsgebyr og udgør kr. x (maksimalt 1.000 kr.).

Indmeldelsesgebyret fraregnes ikke i elevbetalingen og tilbagebetales ikke ved framelding eller ved kurssets afslutning.

Depositum

Til sikkerhed for opfyldelse af elevens/forældrenes forpligtelser i henhold til kontrakten skal indbetales et depositum til skolen. Depositummet udgør kr. x (maksimalt 6.000 kr.).

Beløbet indbetales senest d. x/x forud for kursusstart. Ved optagelse efter denne dato indbetales depositum senest 8 dage efter, at kontrakten er underskrevet.

Såfremt depositum ikke indbetales rettidigt, anses ansøgningen/kontrakten som bortfaldet. Depositum tilbagebetales senest 2 uger efter afsluttet kursus efter modregning af eventuelle skyldige elevbetalinger m.v.

Framelding eller udeblivelse

Såfremt eleven/forældrene framelder optagelsen betales et frameldelsesgebyr, som modregnes i depositummet.

Såfremt eleven udebliver ved kursusstart, bortfalder elevpladsen, og der skal betales et udeblivelsesgebyr på kr. x (maksimalt svarende til 4 ugers skolepenge uden fradrag af elevstøtte). Beløbet vil blive modregnet i depositummet og forudbetalt skolepenge.

Opsigelse

Efterskoleopholdet kan af forældrene varsles opsagt med mindst 4 ugers varsel til udgangen af en kursusuge. Eleven fortsætter sit skoleophold indtil det varslede ophør.

Afbryder eleven/forældrene opholdet med kortere varsel end 4 uger, betaler forældrene et afbrydelsesgebyr svarende til skolepengene i perioden op til de 4 uger. For den del af de 4 uger, hvor eleven ikke opholder sig på skolen, mistes retten til elevstøtte, og forældrene skal derfor betale den fulde elevbetaling uden fradrag for statslig elevstøtte for denne periode. 4 ugers skolepenge uden fradrag for statslig elevstøtte udgør x kr.

Efterskolen kan ikke afbryde opholdet, medmindre skolekontrakten misligholdes.

Misligholdelse og bortvisning

Misligholdelse af skolekontrakten foreligger, hvis eleven overtræder skolens regler, undlader at efterkomme skolens påbud og anvisninger eller i øvrigt udviser en adfærd, som er uforenelig med skoleopholdet.

Foreligger der grov eller gentagen misligholdelse, kan skolen med omgående virkning bortvise eleven. Der henvises til skolens ordensregler, der er vedhæftet (eller kan indskrives her).

Ved bortvisning kan skolen opkræve afbrydelsesgebyr.

Fritagelse for undervisning eller ophold på skolen

En elev kan som udgangspunkt ikke fritages for undervisning/ophold på skolen i flere dage (eksempelvis for at tage på ferie med forældre) uden for skolens ferier. Ved et sådan afbræk af opholdet er skolen ikke berettiget til tilskud fra staten i de berørte kursusuger, og der kan heller ikke ydes statslig elevstøtte. Ønsker forældrene alligevel af tage eleven ud i nogle dage, vil forældrene – ud over den normale egenbetaling - skulle dække skolens tab i tilskud og den mistede statslige elevstøtte, hvilket vil beløbe sig til ca. 2.500-3.000 kr. pr. berørt kursusuge.

Erstatning for skader

Eleven skal erstatte de skader, som eleven forvolder på skolens eller andre elevers ejendom, bortset fra hændelige uheld. Såfremt elevens forældres ansvarsforsikring (familieforsikring) ikke dækker, eller hvis forældrene ikke har en sådan forsikring, forpligter forældrene sig til sammen med eleven at erstatte skader forvoldt af eleven. Erstatningen kan modregnes i depositummet, men er ikke begrænset til depositumets størrelse.

KONTRAKT for efterskoleophold på X Efterskole

X Efterskole tilbyder hermed (elevens navn):

optagelse som elev i ____ klasse i skoleåret 20____/20 ____.

Optagelsen er betinget af, at kontrakten er modtaget retur i underskrevet stand, og at indbetaling af indmeldelsesgebyr og depositum sker rettidigt.

BETALINGER

Elevbetalingen udgør kr. x pr. uge i x antal uger for skoleåret 20 /20 , hvilket bliver i alt kr. xx. Hertil kommer udgifter til (fx sangbog, sportstøj, særlige udgifter til linjer, ture) på i alt kr. x.

Den samlede elevbetaling for kurset udgør således kr. x. _____

Den ovenfor anførte elevbetaling indeholder alle udgifter til materialer, ekskursioner, udlandsrejser mv.

Skolen fratrækker den statslige elevstøtte i egenbetalingen, som sker i 10 lige store månedlige rater med betalingsfrist d. 1. i måneden. Første gang d. 1. august forud for kursusstart. Sidste betaling er således d. 1. maj i skoleåret.

Indmeldelsesgebyr på x kr. (maksimalt 1.000 kr.) skal være skolen i hænde sammen med den underskrevne skolekontrakt, dog senest den

Depositum på _____ kr. (maksimalt 6.000 kr.) skal indbetales senest d. x/x forud for kursusstart, dvs. senest d. x/x 20 ____ .

Hvis nærværende kontrakt er underskrevet senere end denne dato skal depositummet indbetales senest 8 dage fra underskrivelse af kontrakten.

Alle betalinger til skolen skal ske til Girokonto/bankkonto _____ med tydelig angivelse af elevnavn og betalingens art.

Betalinger til forældre – evt. tilbagebetaling af depositum – kan ske til:

Bank nr.: _____

VILKÅR I ØVRIGT

For optagelsen gælder i øvrigt de vilkår, som er vedhæftet/anført på bagsiden af nærværende kontrakt. I øvrigt henvises til hæftet "Etik og kontrakt", der er udarbejdet af Efterskoleforeningen, og som kan findes på foreningens hjemmeside.

Denne skolekontrakt underskrives i 2 eksemplarer, hvoraf forældrene beholder det ene eksemplar, og det andet eksemplar opbevares på skolen.

Forældrene bekræfter at acceptere nævnte vilkår og forpligter os samtidigt til at betale samtlige skyldige beløb i henhold til vilkårene.

Forældrene og eleven bekræfter ved deres underskrift tillige at være bekendte med skolens værdigrundlag og ordensregler, som tidligere er fremsendt/udleveret eller er tilgængelige på skolens hjemmeside.

Dato: _____ Underskrift elev: _____

Dato: _____ Underskrift far: _____

Dato: _____ Underskrift mor: _____

REGLER OG VILKÅR (bagside af kontrakten)

Optagelse

Først når kontrakten er modtaget retur i underskrevet stand og indmeldelsesgebyret er modtaget, er der reserveret plads til eleven på det ønskede kursus.

Elevbetaling (Skolepenge)

Elevbetalingen udgør kr. x pr. uge i x antal uger for skoleåret 20 /20 , hvilket bliver i alt kr. xx.

Hertil kommer udgifter til (fx sangbog, sportstøj, særlige udgifter til linjer, ture) på i alt kr. x.

Den samlede elevbetaling for kurset udgør således kr. x.

Den ovenfor anførte elevbetaling indeholder alle udgifter til materialer, ekskursioner, rejser mv.

Elevbetalingen skal fratrækkes den statslige elevstøtte samt evt. anden form for støtte. Det beløb, som forældrene herefter skal betale, kaldes egenbetalingen.

Elevstøtten til elever under 18 år er ikke skattepligtig, hverken for elev eller forældre. Skolen ansøger om elevstøtten. Afbrydes kurset efter mindre end 2 uger ydes ingen elevstøtte.

Det er på Efterskoleforeningens hjemmeside muligt at læse mere om regler for elevstøtte og også beregne, hvor høj elevstøtte og egenbetaling, der kan forventes.

Indmeldelsesgebyr

Ved fremsendelse af kontrakten i underskrevet stand betaler forældrene et indmeldelsesgebyr. Indmeldelsesgebyret er et administrationsgebyr og udgør kr. x (maksimalt 1.000 kr.).

Indmeldelsesgebyret fraregnes ikke i elevbetalingen og tilbagebetales ikke ved framelding eller ved kursets afslutning.

Depositum

Til sikkerhed for opfyldelse af elevens/forældrenes forpligtelser i henhold til kontrakten skal indbetales et depositum til skolen. Depositummet udgør kr. x (maksimalt 6.000 kr.).

Beløbet indbetales senest d. x/x forud for kursusstart. Ved optagelse efter denne dato indbetales depositum senest 8 dage efter, at kontrakten er underskrevet.

Såfremt depositum ikke indbetales rettidigt, anses ansøgningen/kontrakten som bortfaldet. Depositum tilbagebetales senest 2 uger efter afsluttet kursus efter modregning af eventuelle skyldige elevbetalinger m.v.

Framelding eller udeblivelse

Såfremt eleven/forældrene framelder optagelsen betales et frameldelsesgebyr, som modregnes i depositummet.

Såfremt eleven udebliver ved kursusstart, bortfalder elevpladsen, og der skal betales et udeblivelsesgebyr på kr. x (maksimalt svarende til 4 ugers skolepenge uden fradrag af elevstøtte). Beløbet vil blive modregnet i depositummet og forudbetalte skolepenge.

Opsigelse

Efterskoleopholdet kan af forældrene varsles opsagt med mindst 4 ugers varsel til udgangen af en kursusuge. Eleven fortsætter sit skoleophold indtil det varslede ophør.

Afbryder eleven/forældrene opholdet med kortere varsel end 4 uger, betaler forældrene et afbrydelsesgebyr svarende til skolepengene i perioden op til de 4 uger. For den del af de 4 uger, hvor eleven ikke opholder sig på skolen, mistes retten til elevstøtte, og forældrene skal derfor betale den fulde elevbetaling uden fradrag for statslig elevstøtte for denne periode. 4 ugers skolepenge uden fradrag for statslig elevstøtte udgør x kr.

Efterskolen kan ikke afbryde opholdet, medmindre skolekontrakten misligholdes.

Misligholdelse og bortvisning

Misligholdelse af skolekontrakten foreligger, hvis eleven overtræder skolens regler, undlader at efterkomme skolens påbud og anvisninger eller i øvrigt udviser en adfærd, som er uforenelig med skoleopholdet.

Foreligger der grov eller gentagen misligholdelse, kan skolen med omgående virkning bortvise eleven. Der henvises til skolens ordensregler, der er vedhæftet (eller kan indskrives her).

Ved bortvisning kan skolen opkræve afbrydelsesgebyr.

Fritagelse for undervisning eller ophold på skolen

En elev kan som udgangspunkt ikke fritages for undervisning/ophold på skolen i flere dage (eksempelvis for at tage på ferie med forældre) uden for skolens ferier. Ved et sådan afbræk af opholdet er skolen ikke berettiget til tilskud fra staten i de

berørte kursusuger, og der kan heller ikke ydes statslig elevstøtte. Ønsker forældrene alligevel af tage eleven ud i nogle dage, vil forældrene – ud over den normale egenbetaling - skulle dække skolens tab i tilskud og den mistede statslige elevstøtte, hvilket vil beløbe sig til ca. 2.500-3.000 kr. pr. berørt kursusuge.

Erstatning for skader

Eleven skal erstatte de skader, som eleven forvolder på skolens eller andre elevers ejendom, bortset fra hændelige uheld. Såfremt elevens forældres ansvarsforsikring (familieforsikring) ikke dækker, eller hvis forældrene ikke har en sådan forsikring, forpligter forældrene sig til sammen med eleven at erstatte skader forvoldt af eleven. Erstatningen kan modregnes i depositummet, men er ikke begrænset til depositumets størrelse.

God efterskoleskik

1 Efterskolen som dannelses- og uddannelsesinstitution

- Undervisning og samvær er lige vigtigt i efterskolen, og begge dele prioriteres af skoleledelse og lærere.
- Dette kan mærkes døgnet rundt, alle ugens dage.
- På efterskolen vægtes faglighed og fordybelse i alle dele af undervisningen, på alle typer af skoler.
- Der er sammenhæng mellem lærer-elev forholdet i undervisningen og lærer-elev forholdet i samværet.
- Eleverne oplever kvalificeret med- og modspil i det vejledende samvær.

2 Efterskolen som kulturbærer og kulturskaber

- Efterskolen arbejder med elevernes personlige og demokratiske dannelse, både i lokalt, nationalt og globalt perspektiv.
- Interkulturel dannelse indgår som en del af dette.
- Efterskolen arbejder for at præge ungdomskulturen i retning af aktivt medborgerskab og socialt ansvar, uanset ideologisk, religiøst eller værdipolitisk ståsted i øvrigt.
- Efterskolen sætter pris på traditioner og historie; men fornyr sig også til stadighed, i takt med tiden.

3 Efterskolen som vejleder og brobygger

- Undervisningen og samværet på efterskolen motiverer og inspirerer eleverne til et indholdsrigt og aktivt ungdoms- og voksenliv.
- Vejledning og brobygning i efterskolen er fokuseret på at kvalificere overgangen til ungdomsuddannelse.
- Vejledningen på skolen er tydelig for eleverne og foregår stabilt og integreret.
- Efterskoler er forskellige og selvstændige, men samarbejder om eleverne, hvis der er brug for det.

4 Efterskolen som arbejdsplads

- At være efterskoleansat er en særlig arbejdsform med megen frihed og meget ansvar.
- Begge dele har ledelsens fulde opmærksomhed, således at ingen overlades til sig selv.
- Efterskolen er opmærksom på faglig kvalificering og pædagogisk udvikling, og prioriterer begge dele, uanset skolens økonomiske ressourcer.
- Efterskolebestyrelser er opmærksomme på, om den skole, de er ansvarlige for, er præget af gode arbejdsliv og ordentlig ledelse.

5 Efterskolen som social ansvarlig virksomhed

- Eleverne og deres forældre/værger er efterskolens primære interessenter. Skolen er opmærksom på, om dens information til og dialog med forældrene er tilstrækkelig og konstruktiv.
- Efterskolen er opmærksom på, om den reelt lever op til kravet om åbenhed i forhold til forskellige elevgrupper.
- Efterskolen er hele tiden i dialog med sine interessenter, om hvorvidt den er så rummelig og giver så meget plads til mangfoldighed, som den bør og skal.

6 Efterskolen som økonomisk ansvarlig virksomhed

- Efterskolens midler forvaltes, så de bliver til størst mulig gavn for skolen.
- Ved forvaltningen af skolens midler tages der skyldige økonomiske hensyn, dvs. skolen disponerer sparsommeligt, driver skolen produktivt og effektivt og udviser rettidig omhu.
- Efterskolen indgår gennemsigtige og økonomisk gennemskuelige skolekontrakter med forældre og elever.

Med God efterskoleskik ønsker Efterskoleforeningen at angive nogle generelle etiske retningslinjer for efterskolens virke. Formålet med God efterskoleskik er at skabe tydelighed i forhold til, hvad alle, der har berøring med efterskolen, med rimelighed kan forvente på centrale områder – områder, der ikke nødvendigvis er direkte lovfæstet eller beskrevet i bekendtgørelser mv. Det er ambitionen at God efterskoleskik kan medvirke til at gøre efterskolen endnu mere tiltrækkende og tilgængelig for unge mennesker, der kunne have gavn og glæde af et efterskoleophold.

